
USVOJENI TEKSTOVI

P9_TA(2023)0016

Odgovor EU-a na prosvjede i pogubljenja u Iranu

Rezolucija Europskog parlamenta od 19. siječnja 2023. o odgovoru EU-a na prosvjede i pogubljenja u Iranu (2023/2511(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Iranu, a posebno Rezoluciju od 6. listopada 2022. o smrti Jine Mahse Amini i represiji nad prosvjednicima za prava žena u Iranu¹ te Rezoluciju od 17. veljače 2022. o smrtnoj kazni u Iranu², kao i sve druge rezolucije o stanju ljudskih prava u Iranu,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Trećeg odbora Opće skupštine UN-a od 16. studenoga 2022. o ljudskim pravima u Iranu,
- uzimajući u obzir izjavu Ureda visokog povjerenika UN-a za ljudska prava od 10. siječnja 2023. o ljudskim pravima,
- uzimajući u obzir izjavu stručnjaka UN-a od 11. studenoga 2022. kojom se Iran poziva da mirne prosvjednike prestane osuđivati na smrt,
- uzimajući u obzir posebnu sjednicu Vijeća UN-a za ljudska prava o Islamskoj Republici Iranu održanu 24. studenoga 2022. te rezoluciju donesenu na toj sjednici,
- uzimajući u obzir izvješća posebnog izvjestitelja UN-a za stanje ljudskih prava u Islamskoj Republici Iranu od 22. rujna 2022., 18. lipnja 2022., 13. siječnja 2022. i 11. siječnja 2021.,
- uzimajući u obzir izjavu ministara vanjskih poslova skupine G7 od 4. studenog 2022.,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća EU-a za vanjske poslove od 12. prosinca 2022.,
- uzimajući u obzir sankcije protiv iranskih pojedinaca i subjekata koje je Vijeće EU-a donijelo 12. travnja 2021., 17. listopada 2022., 20. listopada 2022. i 14. studenoga 2022.

---

¹ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0352.

² SL C 342, 6.9.2022., str. 286.

te Provedbenu odluku Vijeća (ZVSP) 2022/2433 od 12. prosinca 2022.¹,

- uzimajući u obzir sankcije Islamske Republike Irana protiv europskih i britanskih subjekata i pojedinaca,
- uzimajući u obzir izjave glasnogovornika Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD) od 7. siječnja 2023. o nedavnim pogubljenjima Mohamada Mehdija Karamija i Sejeda Mohamada Hoseinija, od 8. prosinca 2022. o pogubljenju Mohsena Sekarija te od 15. siječnja 2023. o pogubljenju Alireze Akbarija,
- uzimajući u obzir izjavu Visokog predstavnika Europske unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku u ime EU-a od 25. rujna 2022. o Iranu i izjavu glasnogovornika Europske službe za vanjsko djelovanje od 19. rujna 2022. o smrti Jine Mahse Amini,
- uzimajući u obzir priopćenje za medije glasnogovornika ESVD-a od 9. siječnja 2023. u kojem se najavljuje pozivanje na saslušanje veleposlanika Islamske Republike Irana pri Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir izjave predsjednice svojeg Izaslanstva za odnose s Iranom od 22. rujna 2022., 9. studenog 2022. i 13. prosinca 2022.,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu Kanade i Sjedinjenih Američkih Država od 9. prosinca 2022. o stanju ljudskih prava u Iranu,
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966. (ICCPR), koji je Iran ratificirao u lipnju 1975.,
- uzimajući u obzir globalni režim sankcija EU-a u području ljudskih prava,
- uzimajući u obzir Zajedničko stajalište 2001/931/ZVSP od 27. prosinca 2001. o primjeni posebnih mjera u borbi protiv terorizma²,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 2580/2001 od 27. prosinca 2001. o posebnim mjerama ograničavanja protiv određenih osoba i subjekata s ciljem borbe protiv terorizma³,
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP⁴,
- uzimajući u obzir smjernice EU-a o smrtnoj kazni, o borcima za ljudska prava i o nasilju nad ženama i djevojčicama te borbi protiv svih oblika diskriminacije žena i djevojčica,

---

¹ Provedbena odluka Vijeća (ZVSP) 2022/2433 od 12. prosinca 2022. o provedbi Odluke Vijeća 2011/235/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv određenih osoba i subjekata s obzirom na stanje u Iranu, (SL L 318 I, 12.12.2022., str. 36.).

² SL L 344, 28.12.2001., str. 93.

³ SL L 344, 28.12.2001., str. 70.

⁴ SL L 88, 31.3.2017., str. 6.

- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,
  - uzimajući u obzir članak 132. stavke 2. i 4. Poslovnika,
- A. budući da je Jinu Mahsu Amini, 22-godišnju iransku Kurdinju, 13. rujna 2022. u Teheranu uhitila iranska „policija za moralnost” zbog navodnog nepoštovanja zakona o obveznom nošenju pokrivala za glavu; budući da je Jina Mahsa Amini okrutno mučena te je preminula 16. rujna 2022. dok se nalazila u policijskom pritvoru; budući da adekvatna istraga nije provedena;
  - B. budući da su nakon ubojstva Jine Mahse Amini diljem zemlje izbili prosvjedi u kojima su sudjelovale stotine tisuća iranskih građana iz svih segmenata društva; budući da su prosvjede pokrenule žene koje su zahtijevale preuzimanje odgovornosti za smrt Jine Mahse Amini i okončanje nasilja nad ženama i njihove diskriminacije u Iranu; budući da su tijekom prosvjeda mnoge žene skinule hidžab ili odrezale kosu kao čin prosvjeda zbog smrti Jine Mahse Amini; budući da su prosvjedi žena potaknuli solidarnost muškaraca, što je dovelo do paniranske revolucije i prosvjednog pokreta protiv režima; budući da studenti na brojnim sveučilištima diljem zemlje prosvjeduju bojkotiranjem nastave i demonstriranjem protiv represije; budući da je Jina Mahsa Amini bila iz iranske regije Kurdistan, u kojoj su prosvjedi bili učestali te su izazvali represivni odgovor režima;
  - C. budući da je odgovor iranskih sigurnosnih i policijskih snaga na prosvjede nasilan, neselektivan, nerazmjeran i neograničen; budući da su vrhovni vođa Islamske Republike Ali Hamenej i predsjednik Ebrahim Raisi u više navrata pohvalili i poticali nasilno gušenje mirnih prosvjeda i ubojstva prosvjednika od strane paravojskih oružanih snaga Basidž Islamske revolucionarne garde (IRGC);
  - D. budući da su iranske sigurnosne snage do 16. siječnja 2023. navodno ubile nekoliko stotina mirnih prosvjednika, uključujući desetke djece, te pritvorile, uhitile i otele više od 20 000 prosvjednika, među kojima su borci za ljudska prava, studenti, odvjetnici i aktivisti civilnog društva, uključujući građane EU-a i stanovnike iz Njemačke, Poljske, Francuske, Italije, Nizozemske, Španjolske i Švedske;
  - E. budući da Iran ne priznaje dvojno državljanstvo, zbog čega strana veleposlanstva imaju ograničen pristup svojim državljanima s dvojnim državljanstvom koji su zadržani u toj zemlji; budući da je bivši zamjenik iranskog ministra obrane Alireza Akbari, koji je imao britansko i iransko dvojno državljanstvo, osuđen za špijuniiranje za Ujedinjenu Kraljevinu u Iranu, iako je te optužbe porekao, te je osuđen na smrt i pogubljen; budući da su iranske sigurnosne snage 24. travnja 2016. uhitile švedsko-iranskog državljanina dr. Ahmadrezu Džalalija, specijalista hitne medicine i znanstvenika na belgijskom sveučilištu Vrije Universiteit u Bruxellesu i talijanskom sveučilištu Università del Piemonte Orientale; budući da je u listopadu 2017. osuđen na smrt na osnovi neutemeljenih optužbi za špijunažu u izrazito nepoštenom postupku na temelju priznanja iznuđenog mučenjem; budući da je kaznu potvrdio iranski Vrhovni sud 17. lipnja 2018.; budući da je francusko-iranska istraživačica Fariba Adelkha uhitena u lipnju 2019. i osuđena na pet godina zatvora zbog „ugrožavanja nacionalne sigurnosti”;
  - F. budući da su i drugi građani EU-a proizvoljno pritvoreni u Iranu, uključujući belgijskog državljanina Oliviera Vandecasteelea, koji je osuđen na ukupno 40 godina zatvora i desetke udaraca bičem na temelju niza izmišljenih optužbi; budući da je ta kazna

izrečena nakon što je najviši belgijski sud suspendirao kontroverzni bilateralni sporazum o razmjenama zatvorenika kojim bi se iranskom diplomatu Assadollahu Assadiju, osuđenom za pokušaj terorizma u Belgiji, omogućilo da se vrati u Islamsku Republiku Iran u zamjenu za oslobođenje Oliviera Vandecasteelea; budući da se u Iranu u pritvoru i dalje nalazi sedam francuskih građana, uključujući Cécile Kohler, učiteljicu i sindikalisticu, te njezina partnera Jacquesa Parisa, kao i Benjamin Brièrea, koji su uhićeni u svibnju 2020. i osuđeni na osam godina i osam mjeseci zatvora zbog „špijunaže”;

- G. budući da Iran ima najveći broj pogubljenja po stanovniku na svijetu; budući da je iranski režim izrekao i proveo smrtne kazne nad mirnim prosvjednicima, uključujući maloljetnike, nakon nepoštenih i skraćenih sudskih postupaka kojima se krše najosnovniji i temeljni uvjeti poštenog suđenja; budući da je organizacija Amnesty International pronašla dokaze da iranski režim i dalje koristi smrtnu kaznu kao sredstvo represije radi suzbijanja prosvjeda; budući da službenici policije i sigurnosnih snaga Islamske Republike često muče i siluju zatvorenike u iranskim zatvorima i postupaju s njima na okrutan, neljudski i ponižavajući način;
- H. budući da je Amnesty International sastavio popis od otprilike 25 osoba kojima prijete ozbiljan rizik od pogubljenja, što se posebno odnosi na Mohamada Gobadloua; budući da je Amnesty International izrazio bojazan da bi mnogo više ljudi moglo biti osuđeno na smrtnu kaznu zbog sudjelovanja u prosvjedima; budući da je Ured visokog povjerenika UN-a za ljudska prava izvijestio da je više od 40 iranskih umjetnika optuženo za kaznena djela za koja je predviđena smrtna kazna; budući da su iranski glumci, glazbenici, sportaši i druge poznate osobe javno podržali prosvjede protiv vjerskog vodstva;
- I. budući da se stanje ljudskih prava u Iranu i dalje pogoršava; budući da ubojstvo Jine Mahse Amini i drugih osoba, kao i trenutačni val pogubljenja ilustriraju aktualnu krizu ljudskih prava u Iranu; budući da se to pogoršanje perpetuira sustavnim nekažnjavanjem iranskog režima i njegovog sigurnosnog aparata, što je omogućilo raširenu primjenu mučenja, kao i izvansudskih pogubljenja i drugih nezakonitih smaknuća; budući da se iranski kaznenopravni sustav u velikoj mjeri oslanja na prisilna priznanja iznuđena mučenjem i drugim oblicima iznude i prisile; budući da je ukidanje smrtne kazne u cijelom svijetu jedan od glavnih ciljeva politike EU-a o ljudskim pravima;
- J. budući da je 6. studenoga 2022. 227 zastupnika iranskog parlamenta pozvalo pravosuđe da odlučno djeluje protiv osoba uhićenih tijekom prosvjeda i da ih osudi na smrt, što predstavlja očigledno kršenje diobe vlasti;
- K. budući da se iranskim Ustavom etničkim manjinama dodjeljuju jednaka prava; budući da se na smrt nerazmjerno osuđuju LGBTIQ+ osobe i pripadnici etničkih i vjerskih manjina, posebno pripadnici zajednica Beludža, Kurda, Arapa, Bahaija te kršćana; budući da od kada su počela ubojstva i represija raste broj uhićenih boraca za ljudska prava; budući da se žene i djevojke, koje su predvodnice prosvjeda, uključujući pripadnice etničkih i vjerskih manjina, uhićuju i zatvaraju jer traže ukidanje sustavnih i sistematskih diskriminatornih zakona, politika i praksi, te su posebno često na meti optužbi za koje je predviđena smrtna kazna i osuđivane na smrt;
- L. budući da je skupina stručnjaka za ljudska prava, uključujući nekoliko mandatarata za posebne postupke UN-a, izdala izjavu u kojoj osuđuje ubojstva i represiju nad

prosvjednicima koje provode sigurnosne snage u Iranu; budući da su stručnjaci izrazili duboku zabrinutost zbog „prekomjerne i smrtonosne sile” koja se primjenjuje nad prosvjednicima koji sudjeluju u prosvjedima koji su uslijedili nakon smrti Jine Mahse Amini, uključujući seksualno nasilje nad ženama i djevojčicama, zastrašivanje i uznemiravanje prosvjednika te sustavno nekažnjavanje počinitelja kršenja ljudskih prava; budući da su stručnjaci UN-a 11. studenoga 2022. apelirali na iranski režim da prestane podizati optužnice za zločine kažnjive smrću zbog sudjelovanja ili navodnog sudjelovanja u mirnim prosvjedima;

- M. budući da su stručnjaci UN-a pozvali Vijeće za ljudska prava da hitno poduzme potrebne mjere kako bi se održala posebna sjednica o stanju u Iranu i uspostavio međunarodni istražni mehanizam, Iran pozvalo na odgovornost i okončalo kontinuirano nekažnjavanje teških kršenja ljudskih prava; budući da je Vijeće za ljudska prava 24. studenoga 2022. održalo posebnu sjednicu o stanju u Iranu; budući da je na toj posebnoj sjednici dogovoreno da bi neovisna međunarodna misija za utvrđivanje činjenica trebala istražiti kršenja ljudskih prava u Islamskoj Republici Iranu, prikupiti i analizirati dokaze te surađivati s dionicima u utvrđivanju činjenica u vezi s tim navodima kako bi se svi počinitelji teških kršenja ljudskih prava u Islamskoj Republici Iranu, uključujući najviše vlasti, priveli pravdi;
- N. budući da je Ured visokog povjerenika UN-a za ljudska prava 10. siječnja 2023. naveo da upotreba kaznenih postupaka za kažnjavanje građana zbog ostvarivanja njihovih temeljnih prava predstavlja ubojstvo uz odobrenje države;
- O. budući da su ministri vanjskih poslova EU-a 12. prosinca 2022. usvojili zaključke Vijeća o Iranu; budući da se u tim zaključcima iranske vlasti pozivaju da odmah okončaju praksu izricanja i izvršavanja smrtne kazne nad prosvjednicima, koja je za svaku osudu, kao i da bez odgode ponište nedavne smrtne kazne izrečene u kontekstu aktualnih prosvjeda i da svim pritvorenicima osiguraju pravičan sudski postupak;
- P. budući da je 9. siječnja 2023. glavni tajnik ESVD-a u ime Visokog predstavnika pozvao veleposlanika Islamske Republike Irana pri Europskoj uniji te ponovno istaknuo zgroženost EU-a zbog nedavnih pogubljenja Mohamada Mehdiya Karamija i Sejeda Mohamada Hoseinija, koji su uhićeni i osuđeni na smrt u vezi s prosvjedima u Iranu; budući da su Mohsen Šekari i Majid Reza Rahnavard pogubljeni zbog sudjelovanja u prosvjedima 8. odnosno 12. prosinca 2022.;
- Q. budući da su Kanada i Sjedinjene Američke Države 9. prosinca 2022. izdale zajedničku izjavu u kojoj osuđuju brutalno nasilje Islamske Republike Irana nad mirnim prosvjednicima i aktualnu represiju nad iranskim narodom te ugnjetavanje i nasilje nad ženama koje podupire država; budući da su obje zemlje nadalje donijele sankcije protiv iranskih dužnosnika povezanih s kršenjem ljudskih prava, uključujući kršenja počinjena u kontekstu aktualne represije;
- R. budući da je EU nedavno i u nekoliko navrata donio restriktivne mjere povezane s tim očitim kršenjima ljudskih prava, posebno protiv visokorangiranih pojedinaca u okviru Islamske revolucionarne garde, uključujući zamrzavanje imovine, zabranu putovanja u EU i zabranu stavljanja na raspolaganje financijskih sredstava ili gospodarskih resursa pojedincima i subjektima uvrštenima na popis zbog njihove uloge u nasilnom gušenju prosvjeda u Iranu i opskrbljivanju Rusije naoružanim bespilotnim letjelicama, koje će se koristiti protiv Ukrajine, od strane Islamske Republike Irana; budući da se sada na

popisu osoba na koje se primjenjuju mjere ograničavanja EU-a u kontekstu postojećeg režima sankcija u pogledu ljudskih prava u Iranu nalazi ukupno 126 pojedinaca i 11 subjekata; budući da se na popisu sankcija EU-a nalaze i iranski ministar unutarnjih poslova Ahmad Vahidi, iranski ministar informacijske i komunikacijske tehnologije Issa Zarepour, iranske snage kaznenog progona i pokrajinski čelnici Islamske revolucionarne garde;

- S. budući da je, kao uzvratnu mjeru, Ministarstvo vanjskih poslova Islamske Republike Irana donijelo protumjere u okviru mehanizma sankcija koje su posebno usmjerene na Hannah Neumann, zastupnicu u Europskom parlamentu i predsjednicu Izaslanstva za odnose s Arapskim poluotokom, kao i na druge zastupnike i bivše njemačke i francuske političare; budući da je, kao odgovor na sankcije koje je Iran nametnuo zastupnicima u Europskom parlamentu, Parlament u studenome 2022. odlučio da njegova izaslanstva i odbori više neće surađivati s iranskim vlastima;
- T. budući da Islamska Republika, posebno preko Islamske revolucionarne garde, provodi opsežne, sofisticirane i nasilne transnacionalne represivne aktivnosti usmjerene na aktiviste, disidente, neovisne novinare i borce za ljudska prava koji su prognani ili u dijaspori, uključujući na tlu EU-a, te prijeti i uznemirava članove njihovih obitelji u Iranu; budući da je Islamska Republika, izravno i djelujući preko lokalnih posrednika, izvršila pogubljenja disidenata u dijaspori, otimala građane u egzilu kako bi ih se vratilo u Iran i planirala bombaške napade u nekoliko zemalja, uključujući države članice EU-a;
- U. budući da režim Islamske Republike namjerno ometa internetske i mobilne veze te ozbiljno ograničava platforme društvenih medija kako bi spriječio iransko stanovništvo da organizira prosvjede; budući da režim sankcija EU-a uključuje i zabranu izvoza u Islamsku Republiku Iran opreme koja bi se mogla upotrijebiti za unutarnju represiju te opreme za nadzor telekomunikacija;
- V. budući da je potpredsjednik Komisije / Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Josep Borrell u svojim izjavama od 8. prosinca 2022. i 7. siječnja 2023. osudio pogubljenje Mohamada Mehdiya Karamija i Sejeda Mohamada Hoseinija; budući da se u njegovim izjavama iranske vlasti pozivaju da odmah prekinu praksu izricanja i izvršenja smrtnih kazni protiv prosvjednika; budući da u tim izjavama EU nadalje poziva iranske vlasti da odmah ukinu nedavne smrtne presude i da se strogo pridržavaju svojih međunarodnih obveza;
- W. budući da je Islamska Republika optužila kurdske skupine, uključujući one u Iraku, za poticanje prosvjeda u iranskom Kurdistanu; budući da je pod tim izgovorom Islamska revolucionarna garda pokrenula oružane napade na regiju Kurdistan u Iraku pri čemu su ubijeni deseci ljudi, uključujući civile; budući da je gušenje prosvjeda osobito izraženo na sjeverozapadu i jugoistoku Irana, gdje žive mnogi pripadnici kurdske manjine i manjinske zajednice Baludža;
- X. budući da Islamska revolucionarna garda, koja se sastoji od paravojskih oružanih snaga Basij i Quds, kopnenih snaga, aeronautičkih snaga i mornarice, ima ključnu ulogu u represiji unutarnjih previranja i vanjskim vojnim aktivnostima; budući da Islamska revolucionarna garda, koja djeluje kao država unutar države, navodno kontrolira dvije trećine iranskog gospodarstva, uključujući udjele u sektorima infrastrukture, petrokemijske, financijske, telekomunikacijske, automobilske i pomorske industrije, kao

i velike pokroviteljske zaklade poznate kao „bonjadi” i velike nezakonite krijumčarske mreže;

- Y. budući da su žene i djevojčice u Iranu žrtve brutalnih ubojstava u takozvanim „ubojstvima iz časti”; budući da često nema pravde za žrtve nad kojima su počinjeni zločini u ime „časti”;
- Z. budući da Islamska revolucionarna garda provodi i usmjerava terorističke aktivnosti te im doprinosi na domaćoj i regionalnoj razini; budući da je ruska agresija na Ukrajinu dovela do produblivanja odnosa Teherana s Moskvom;
- AA. budući da je agresivna unutarnja politika režima mula dio vanjske politike Islamske Republike; budući da režim doprinosi destabilizaciji cijele regije Bliskog istoka;
- AB. budući da je Ebrahim Raisi, koji je u lipnju 2021. izabran za iranskog predsjednika te se nalazi na popisu sankcija SAD-a, prethodno obnašao dužnost čelnika iranskog pravosuđa, unatoč počinjenim teškim kršenjima ljudskih prava koja su iscrpno dokumentirana; budući da su se za pobjedu Ebrahima Raisija pobrinule institucije Islamske Republike organiziravši izbore koji nisu bili u potpunosti slobodni ni poštenji; budući da je od 592 kandidata samo sedmero dobilo zeleno svjetlo Vijeća čuvara za kandidaturu na predsjedničkim izborima; budući da među kandidatima nije bilo žena, osoba iz manjinskih skupina kao ni osoba čija su stajališta oprečna stajalištima režima;
- AC. budući da pregovori o obnovi Zajedničkog sveobuhvatnog akcijskog plana (ZSAP) još nisu službeno obustavljeni; budući da se nastavljaju pregovori o sigurnosnoj istrazi koju je pokrenula Međunarodna agencija za atomsku energiju nakon što je pronašla tragove uranija na trima neprijavljenim lokacijama u Iranu;
  - 1. najoštrije osuđuje smrtne kazne izrečene mirnim prosvjednicima u Iranu i njihova pogubljenja, posebno Mohsena Šekarija, Majida Reze Rahnvarda, Mohamada Mehdija Karamija i Sejeda Mohamada Hoseinija; zahtijeva da iranske vlasti smjesta i bezuvjetno obustave sve planove za izvršenje pogubljenja i da se suzdrže od određivanja novih smrtnih kazni; poziva vlasti Islamske Republike Irana da donesu službeni moratorij na pogubljenja u cilju potpunog ukidanja smrtne kazne; potiče iranske vlasti da ukinu sve presude i smrtne kazne; ponavlja svoje kategorično i principijelno protivljenje primjeni smrtne kazne bilo kada i pod bilo kojim okolnostima;
  - 2. apelira na vlasti Islamske Republike da osiguraju trenutačno i bezuvjetno puštanje na slobodu svih prosvjednika osuđenih na smrt, uključujući Mohameda Boruganija, Mohamada Gobadlua, Hamida Gareaa Hasanlua, Mahana Sadrata Maranija, Hoseina Mohamadija, Manučera Mehmana Navaza, Sahanda Nurmohamada-Zadeha, Semana Sejdiya, Rezu Ariju, Saleha Mirhašemija Baltagija, Saeda Jakubija Kordaflija, Javada Ruhija, Aršija Takdastana i Mehdija Mohamadifarda, Saleha Mirhašemija, Majida Kazemija i Saeida Jagubija; oštro osuđuje činjenicu da iranski režim kazneni postupak i smrtnu kaznu koristi kao oružje kako bi ugušio izražavanje neslaganja, a ljude kaznio zbog ostvarivanja njihovih temeljnih prava; poziva Islamsku Republiku da preispita svoj zakonik i ukloni moharebeh („neprijateljstvo prema Bogu”) i mofsed-e-filarz („korupcija na Zemlji”) s popisa kažnjivih djela;
  - 3. izražava solidarnost s iranskim mladima, ženama i muškarcima, uključujući manjine, koji vode prosvjede i sudjeluju u njima; podržava pokret mirnih prosvjeda diljem te

zemlje zbog sustavnog i sve većeg ugnjetavanja te masovnih kršenja ljudskih prava i temeljnih sloboda; snažno podupire težnje iranskog naroda da živi u slobodnoj, stabilnoj, uključivoj i demokratskoj zemlji; osuđuje sustavnu diskriminaciju žena koju provodi iranski režim zakonima i propisima kojima se ozbiljno ograničavaju njihove slobode, životi i sredstva za život;

4. izražava sućut obiteljima svih osoba koje su ubijene, mučene, otete ili nezakonito zatvorene nakon nedavnih i ranijih prosvjeda u Iranu;
5. ponavlja svoju snažnu osudu raširene, brutalne, namjerne i nerazmjerne upotrebe sile od strane iranskih sigurnosnih snaga protiv mirnih prosvjednika; poziva iranske vlasti da stanu na kraj represiji nad vlastitim građanima; ponavlja da se mora osigurati pravo na mirno okupljanje;
6. zahtijeva od međunarodne zajednice te EU-a i njegovih država članica da iskoriste sve oblike suradnje s vlastima Islamske Republike kako bi zatražili hitan prekid pogubljenja prosvjednika i nasilne represije protiv prosvjeda te bezuvjetno puštanje na slobodu svih osoba uhićenih zbog ostvarivanja prava na slobodu izražavanja, udruživanja i mirnog okupljanja; poziva ESVD i države članice da iranski režim i dalje drže odgovornim za ubojstva vlastitog naroda i teška kršenja ljudskih prava;
7. poziva iranski režim da omogući međunarodnu, nepristranu i učinkovitu istragu kršenja ljudskih prava od strane režima, uključujući ubojstvo Jine Mahse Amini, ubojstva stotina prosvjednika te mučenje i zlostavljanje proizvoljno pritvorenih osoba, koju treba provesti neovisno nadležno tijelo u suradnji s međunarodnim organizacijama; zahtijeva da iranske vlasti omoguće brzu, nepristranu i učinkovitu istragu svih ubojstava prosvjednika utemeljenu na dokazima i da se počinitelji privedu pravdi; ističe da bi EU trebao nastaviti rasvijetljivati ubojstvo Jine Mahse Amini i način na koji su iranske sigurnosne snage odgovorile na prosvjede koji su uslijedili;
8. poziva na trenutačno puštanje na slobodu svih pojedinaca pritvorenih zbog sudjelovanja u mirnim prosvjedima i svih političkih zatvorenika; poziva na uvođenje ciljanih restriktivnih mjera u skladu s Uredbom (EU) br. 359/2011 za sve suce koji izriču kazne protiv prosvjednika; nadalje zahtijeva od iranskih vlasti da odmah i bezuvjetno odbace sve optužbe protiv svih osoba koje su zatvorene isključivo zbog mirnog ostvarivanja svojih prava na slobodu izražavanja, udruživanja i mirnog okupljanja u kontekstu održanih prosvjeda; poziva iranske vlasti da ispune svoje međunarodne obveze, među ostalim u okviru Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima;
9. pozdravlja zaključke Vijeća za vanjske poslove od 12. prosinca 2022. i donošenje nedavnih restriktivnih mjera protiv osoba povezanih s nasiljem nad prosvjednicima i protiv svih osoba povezanih s „policijom za moralnost”, za koje je utvrđeno da su umiješani u smrt Jine Mahse Amini ili odgovorni za nju; ipak smatra da činjenica da iranski režim očigledno zanemaruje ljudsko dostojanstvo i demokratske težnje vlastitih građana kao i njegova potpora Ruskoj Federaciji zahtijevaju daljnje prilagodbe stajališta EU-a prema Iranu;
10. poziva potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Vijeće da prošire popis sankcija EU-a na sve pojedince i subjekte odgovorne za kršenja ljudskih prava kao i članove njihovih obitelji, uključujući vrhovnog vođu Alija Hameneja, predsjednika Ebrahima Raisija i glavnog tužitelja

Mohamada Jafara Montazerija i sve zaklade („bonjade“) povezane s Islamskom revolucionarnom gardom, posebno bonjad Mostazafan i bonjad Šahid va Omur-e Janbazan; također poziva potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Vijeće i države članice da razmotre sankcije protiv 227 zastupnika iranskog parlamenta koji su poticali provedbu smrtnih kazni; pozdravlja tekuće pripreme u Ujedinjenoj Kraljevini za uvrštenje Islamske revolucionarne garde na popis terorističkih organizacija Ujedinjene Kraljevine; snažno osuđuje sankcije koje su iranske vlasti nametnule njemačkim i francuskim bivšim političarima, kao i zastupnicima u Europskom parlamentu; podsjeća da bi međuparlamentarni dijalog trebao i dalje biti obustavljen sve dok vlasti sankcioniraju zastupnike u Europskom parlamentu;

11. poziva Vijeće i države članice da na EU-ov popis terorista dodaju Islamsku revolucionarnu gardu i njezine pomoćne snage, uključujući paravojne postrojbe Basij i snage Quds, te da zabrane sve gospodarske i financijske aktivnosti koje uključuju poduzeća i komercijalne aktivnosti povezane, u cijelosti ili djelomično, s pojedincima povezanim s Islamskom revolucionarnom gardom ili pripadnicima Islamske revolucionarne garde ili osobama povezanim s njom, bez obzira na zemlju u kojoj djeluju, izbjegavajući pritom sve štetne posljedice za iranski narod, kao i za humanitarnu i razvojnu pomoć EU-a; poziva EU i njegove države članice da u suradnji s partnerima sličnih stavova potaknu sve zemlje u kojima Islamska revolucionarna garda provodi vojne, gospodarske ili informacijske operacije da prekinu i zabrane veze s Islamskom revolucionarnom gardom; oštro osuđuje ničim izazvani napad Islamske revolucionarne garde u provinciji Erbil u iračkoj regiji Kurdistanu i naglašava da takvi neselektivni napadi ugrožavaju nekućane civile i stabilnost regije;
12. ponavlja svoju snažnu osudu sve lošijeg stanja ljudskih prava u Iranu, za koje Islamska Republika, njezino najviše vodstvo i njezine sigurnosne snage, uključujući Islamsku revolucionarnu gardu, snose isključivu odgovornost; zahtijeva da iranske vlasti poštuju etničke i vjerske manjine te temeljna prava i slobode pripadnika zajednice LGBTIQ+; poziva iranske vlasti da uklone sve oblike diskriminacije;
13. pozdravlja uspostavu neovisne međunarodne misije za utvrđivanje činjenica o Islamskoj Republici Iranu, koju je Vijeće UN-a za ljudska prava ovlástilo u Rezoluciji S35/1 od 24. studenoga 2022. za istragu kršenja ljudskih prava u Islamskoj Republici Iranu te za prikupljanje i analizu povezanih dokaza te poziva na njezinu brzu aktivaciju; potiče vlasti Islamske Republike da misiji za utvrđivanje činjenica omoguće potpun i neometan pristup radi izvršavanja njezina mandata te da se suzdrže od uznemiravanja i zastrašivanja osoba koje surađuju s misijom za utvrđivanje činjenica ili članova njihovih obitelji; poziva EU i njegove države članice da u potpunosti podupru pripremu i provedbu misije za utvrđivanje činjenica; potiče Vijeće UN-a za ljudska prava da, ako Islamska Republika ne bude surađivala, taj predmet smjesta uputi Vijeću sigurnosti UN-a;
14. nadalje traži od iranskih vlasti da dopuste posjete svih predstavnika posebnih postupaka Vijeća UN-a za ljudska prava, a osobito da osiguraju da posebnom izvjestitelju UN-a za stanje ljudskih prava u Islamskoj Republici Iranu bude dopušten ulazak u zemlju;
15. zahtijeva od iranskog režima da oslobodi sve borce za ljudska prava; traži od iranskog režima da prestane ciljano progoniti sve borce za ljudska prava u Iranu te da im zajamči da u svim okolnostima mogu provoditi svoje legitimne aktivnosti povezane s ljudskim

pravima bez straha od odmazde i bez ikakvih restrikcija, uključujući sudsko uznemiravanje;

16. osuđuje uhićenje desetaka novinara i poziva iranske vlasti da ih odmah puste na slobodu; vrlo je zabrinut zbog uhićenja više od 80 medijskih djelatnika, uključujući Niloofara Hamedija, novinara koji je prvi izvijestio o uhićenju i hospitalizaciji Jine Mahse Amini te poziva iranske vlasti da ih bez odgode oslobode; poziva Islamsku Republiku da poštuje slobodu izražavanja i uvjerenja svih ljudi koji žive u Iranu; izražava zabrinutost zbog kriminalizacije rada zdravstvenih djelatnika i nasilja nad njima od strane sigurnosnih snaga te poziva Islamsku Republiku Iran da civilnom medicinskom osoblju pruži svu dostupnu pomoć kako bi moglo pružati nepristranu medicinsku pomoć;
17. najstrože osuđuje sustavnu upotrebu mučenja u iranskim zatvorima, uključujući korištenje seksualnog nasilja kao oružja, te poziva na prestanak svih oblika mučenja i lošeg postupanja prema svim zatvorenicima; oštro osuđuje politiku Islamske Republike o iznuđivanju priznanja mučenjem, zastrašivanjem, prijetnjama članovima obitelji ili drugim oblicima prisile te korištenje tih prisilnih priznanja kako bi se prosvjednici osudili i kaznili; nadalje osuđuje praksu da se zatvorenicima uskraćuje mogućnost telefonskih poziva i obiteljskih posjeta; izražava ozbiljnu zabrinutost zbog toga što zatvorenici nemaju pristup pravnom zastupanju tijekom ispitivanja; poziva iranski režim da prema zatvorenicima postupa s dužnim poštovanjem s obzirom na njihovo dostojanstvo i vrijednost koji su im inherentni kao ljudskim bićima; ponavlja svoj poziv Iranu da bez odgode ratificira Konvenciju UN-a protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja te da djeluje u potpunosti u skladu s njezinim odredbama;
18. apelira na iranske vlasti da odmah oslobode sve uhićene građane EU-a i odbace sve optužbe protiv njih; oštro osuđuje osudu belgijskog zaposlenika nevladine organizacije Oliviera Vandecasteelea na 40 godina zatvora, 74 udaraca bičem i novčanu kaznu u iznosu od 1 milijun EUR na temelju izmišljenih optužbi za špijunažu te nastavak zatvorske kazne i smrtnu kaznu izrečenu švedskom državljaninu Ahmadu Rezi Džalaliju, kao i ciničan način na koji Islamska Republika koristi talačku diplomaciju kako bi prisilno postigla puštanje na slobodu osuđenog terorista Asadolaha Asadija; poziva na trenutačno i bezuvjetno puštanje na slobodu i sigurnu repatrijaciju Ahmada Reze Džalalija i Oliviera Vandecasteelea te sedam francuskih građana koji su još uvijek pritvoreni u Iranu, uključujući Cécile Kohler; najoštrije osuđuje pogubljenje iransko-britanskog državljanina Alija Reze Akbarija u Iranu; izražava dodatnu zabrinutost zbog javnih prijetnji koje iransko Ministarstvo za obavještajnu djelatnost i sigurnost upućuje europskim veleposlanstvima;
19. poziva države članice i nevladine organizacije da pohranjuju, čuvaju i dijele sve dostupne dokaze koji mogu doprinijeti istragama te da surađuju s Međunarodnim kaznenim sudom i podupiru njegov rad; potiče iranske vlasti da poduzmu korake za ratifikaciju Rimskog statuta Međunarodnog kaznenog suda; naglašava da stalna i teška kršenja ljudskih prava koja iranski režim provodi protiv vlastitog naroda ugrožavaju pregovore o Zajedničkom sveobuhvatnom akcijskom planu;
20. oštro osuđuje trajnu praksu Islamske Republike da u kontekstu prosvjeda u zemlji blokira rad interneta i mobilnih mreža, čime se građanima onemogućuje komunikacija i slobodan protok informacija; naglašava da se tim mjerama jasno krši međunarodno

- pravo; pozdravlja razne restriktivne mjere EU-a donesene u okviru mehanizma sankcija kao odgovor na represiju, posebno one usmjerene na pojedince i subjekte aktivne u području informacijske i komunikacijske tehnologije te na one odgovorne za širenje dezinformacija; nadalje pozdravlja dodavanje iranskog ministra informacijskih i komunikacijskih tehnologija na popis sankcija EU-a; poziva Komisiju da u skladu s načelom nužnosti razmotri mogućnost da se pružateljima komunikacijskih usluga sa sjedištem u EU-u omogući da građanima i stanovnicima Irana ponude sigurne alate;
21. poziva države članice da se obvežu da će Irancima omogućiti pristup slobodnom internetu unatoč tome što režim masovno cenzurira internet; predlaže da se potrebna tehnička i financijska sredstva osiguraju preko fonda EU-a;
  22. apelira na sve države članice da izvršavaju svoju opću nadležnost nad svim iranskim dužnosnicima za koje se opravdano sumnja da su odgovorni za kaznena djela prema međunarodnom pravu i druga teška kršenja ljudskih prava; potiče one države članice čije nacionalno zakonodavstvo još ne predviđa uvođenje načela opće nadležnosti da bez odgode uvedu takav zakon;
  23. poziva na proširenje restriktivnih mjera s obzirom na činjenicu da Islamska Republika Iran i dalje osigurava bespilotne letjelice i planira Ruskoj Federaciji osigurati projekte zemlja-zemlja koji će se koristiti protiv Ukrajine; naglašava da Islamska Republika doprinosi ratnim zločinima u Ukrajini jer se to oružje upotrebljava protiv civila i civilne infrastrukture;
  24. poziva Komisiju i Vijeće da uklone sve nedostatke u provedbi postojećih sankcija, uključujući financijske nedostatke, da osiguraju njihovu strogu provedbu te da se blisko koordiniraju i surađuju s međunarodnim partnerima radi učinkovite provedbe restriktivnih mjera;
  25. izražava duboku zabrinutost zbog strukturne transnacionalne represije koju provode vlasti Islamske Republike, a koja uključuje špijunažu, ubojstva, pokušaje bombaških napada, kibernetičke napade, kampanje dezinformiranja i druge pokušaje držanja kontrole, posebno od strane veleposlanstava i Islamske revolucionarne garde, protiv iranske dijaspore koja živi u EU-u, čime se guši sloboda govora i izražavanja građana i stanovnika EU-a, ugrožava njihova sigurnost i što dovodi do zlonamjernog uplitanja; poziva EU i države članice da prošire zaštitu iranske dijaspore od transnacionalne represije Islamske Republike; poziva ESVD i države članice da pronađu načine za pružanje tehničke potpore onima koji pomažu iranskom civilnom društvu i da razviju njihove kapacitete, osiguravajući pritom iransku odgovornost za te aktivnosti;
  26. osuđuje nedavne napade iranskih dužnosnika na tjednik Charlie Hebdo i pozdravlja pokretanje istrage o kibernetičkom napadu na njega nakon objave satiričkih karikatura;
  27. poziva EU, uključujući potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, da na bilateralnim i multilateralnim forumima nastavi skretati pozornost iranskih vlasti na probleme u području ljudskih prava te da u tu svrhu iskoristi sve planirane sastanke s iranskim vlastima, posebno u kontekstu političkog dijaloga EU-a i Irana na visokoj razini; ponovo potvrđuje da je poštovanje ljudskih prava temeljna sastavnica u razvoju odnosa između EU-a i Irana;
  28. ponovno poziva sve države članice da zajednički daju javne izjave i poduzimaju

diplomatske inicijative za praćenje nepoštenih suđenja i posjete zatvorima u kojima su pritvoreni taoci iz EU-a u Iranu, borci za ljudska prava i drugi zatvorenici savjesti; potiče snažniju koordinaciju među veleposlanstvima EU-a akreditiranim u Teheranu; poziva sve države članice čiji se diplomati nalaze u Teheranu da se koriste mehanizmima iz smjernica EU-a o borcima za ljudska prava kako bi pružile potporu i pomoć osobama osuđenima na smrt i nezakonito osuđenim i uhićenim osobama; potiče države članice da zajamče da zatvorenici mogu primiti posjetitelje i da pažljivo nadziru njihove uvjete u pritvoru;

29. potiče iranske vlasti da neovisnim promatračima iz veleposlanstava država članica u Iranu omoguće pristup svim suđenjima povezanim s prosvjedima; traži od država članica da prate sva suđenja povezana s prosvjedima, s posebnim naglaskom na glavna suđenja, te da javno osude njihove nedostatke;
30. poziva Komisiju, ESVD i države članice da u suradnji s partnerima sličnih stavova prošire i poboljšaju konkretnu potporu demokratskim težnjama iranskog naroda, posebno jačanjem potpore neovisnim organizacijama za ljudska prava i organizacijama civilnog društva, kao i neovisnim medijskim platformama, te podupiranjem napora partnera sličnih stavova za održavanje internetske veze u Iranu; potiče demokratsku oporbu Irana da, gdje je to moguće, teži većem jedinstvu, na temelju zajedničkih vrijednosti i uz sudjelovanje Iranaca koji su u egzilu i dijaspori, kako bi se olakšala daljnja potpora međunarodne zajednice; potiče EU i njegove države članice da povećaju svoju stratešku komunikaciju usmjerenu prema iranskom narodu, posebno jačanjem mandata radne skupine ESVD-a StratCom jug radi uključivanja Islamske Republike i znatnim povećanjem njezina financiranja i vidljivosti;
31. poziva EU i njegove države članice da olakšaju izdavanje viza svakoj osobi koja ima osnovani strah od progona zbog mirnog ostvarivanja svojeg prava na slobodu izražavanja, udruživanja i mirnog okupljanja u vezi s prosvjedima u Iranu; poziva ESVD da stupi u kontakt s neposrednim susjedima Irana kako bi se zajamčilo da granični prijelazi ostanu otvoreni za aktiviste koji bježe iz Irana i kako bi se osiguralo da ti pojedinci u tim zemljama mogu sigurno podnijeti zahtjev za azil u Europi;
32. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica, Islamskoj savjetodavnoj skupštini, režimu Islamske Republike Irana i uredu vrhovnog vođe Islamske Republike Irana.